

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра радіомовлення і телебачення

Затверджено

на засіданні кафедри радіомовлення і
телебачення факультету журналістики
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Парасковія ДВОРЯНИН

Силабус з навчальної дисципліни
«Ефірна журналістика: фото та відеоконтент»,
що викладається в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності С7 – журналістика

Назва дисципліни	«Ефірна журналістика: фото та відеоконтент»
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра радіомовлення і телебачення.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика та інформація, спеціальність – С7 Журналістика
Викладачі дисципліни	Дворянин Парасковія Ярославівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри радіомовлення і телебачення Леbedенко Наталія Євгенівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри радіомовлення і телебачення Буровець Ірина Володимирівна, асистент кафедри радіомовлення і телебачення Калинів Андрій Любомирович, асистент кафедри радіомовлення і телебачення Табінський Ярослав Ігорович, асистент кафедри радіомовлення і телебачення Галів Олег Ярославович, асистент кафедри радіомовлення і телебачення Логунів Богдан Ігорович, асистент кафедри радіомовлення і телебачення
Контактна інформація викладачів	paraskoviya.dvoryanyn@lnu.edu.ua nataliia.lebedenko@lnu.edu.ua iryna.burovets@lnu.edu.ua andriy.kalyniv@lnu.edu.ua yaroslav.tabinskyi@lnu.edu.ua bogdan.logunov@lnu.edu.ua (032) 239-40-30, kafradioiteleb@ukr.net, Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 310
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щовівторка о 15 год. Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 310. Можливі консультації в дистанційній формі із застосуванням онлайн-платформ Telegram, WhatsApp, Messenger, Zoom, MS Teams та інші. Для погодження часу онлайн-консультацій просимо писати на електронну пошту викладача, або телефонувати.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/Efirna-zurnalistyka.pdf
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Ефірна журналістика: фото та відеоконтент» є нормативною дисципліною зі спеціальності 061 – журналістика для освітньо-професійної програми «Журналістика», яку викладають в 2 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб ознайомити студентів із основами сучасної ефірної журналістики. Здобувачі освіти

	<p>знайомляться із засадами телевізійної журналістики, особливостями радіо у системі ЗМК, основними етапами розвитку фотографії, вивчають операторську майстерність, основи композиції кадру та правила написання медійного тексту. Після закінчення курсу студенти повинні вміти створювати авторські телевізійні сюжети, радіоматеріали та фоторепортажі, які є повноцінними журналістськими проектами і можуть бути опубліковані в медіа.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою вивчення нормативної навчальної дисципліни «Ефірна журналістика: фото та відеоконтент» є ознайомлення студентів з основами сучасної телевізійної журналістики, особливостями радіо та фотожурналістики, а також використання здобутих знань та вмінь для створення авторських аудіовізуальних матеріалів.</p> <p>Навчальна ціль дисципліни</p> <p>ЩО: студенти вміють самостійно створювати телесюжети, радіопрोगрами та фоторепортажі, які є актуальні під час інформаційної війни.</p> <p>ЯК: вивчити основні функції телебачення та радіо; навчитися перевіряти інформацію в медіапросторі; опанувати професійну фото та відеотехніку, вивчити правила монтажу та техніки знімання; ознайомитись із жанровою системою аудіовізуальної журналістики; написати план створення матеріалу та запропонувати до обговорення; відзняти телевізійний сюжет, записати аудіоматеріал, створити фоторепортаж.</p> <p>НАВІЩО: для того, щоб реалізувати авторські аудіовізуальні матеріали та поширити їх у медіапросторі.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горевалов, С. І. (2010), Фотожурналістика в системі засобів масової комунікації: єдність слова і зображення, Київський міжнародний університет, Київ, 296 с. 2. Гоян О.Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: Підручник — К., 2004. — 240 с. 3. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: навч. посібник / З. Є. Дмитровський. - 3-тє вид. доповн. - Львів. - 2009, ПАІС. - 224 с. 4. Ендрю Бойд Ефірна журналістика Технології виробництва ефірних новин. П'яте видання - К.: ТОВ Київська типографія. 2007. - 429 с. 5. Зінсер Вільям. Як писати добре: класичний посібник зі створення нехудожніх текстів. – К.: вид-во «Наш формат», 2022. – 296 с. 6. Келбі, С. (2020), Цифрова фотографія: фоторецепти, Видавництво «Ранок», Фабула, Харків, 224 с. 7. Керол, Г. (2022), Як знімати неймовірні фотографії, ArtHuss, Київ, 128 с. 8. Куляс І., Макаренко О. Ефективне виробництво теленовин: стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника : практичний посібник для журналістів. К. : видавництво ХББ, 2006. 120 с.

9. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник — К.: Знання, 2006. — 628 с. + компакт-диск.
10. Мітчел Стівенс. Виробництво новин : телебачення, радіо, Інтернет [пер. з англ. Н. Єгоровець]. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 407 с.
11. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. В. Ф. Іванова. - Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. - 234 с.
12. Malin S. *The Podcast Pantheon: 101 Podcasts That Changed How We Listen — From WTF to Serial* / Sean Malin. — Chronicle Books, 2025. — 240 p.
13. Newman N. *Journalism, Media, and Technology Trends and Predictions 2025* / Newman N. — Oxford : Reuters Institute for the Study of Journalism, 2025. — Режим доступу: URL: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2025-01/Trends_and_Predictions_2025.pdf
14. Сміт, І.Г. (2021), Коротка історія фотографії. Ключові жанри, роботи, теми і техніки, Видавництво Старого Лева, Львів, 224 с.
15. Шаповал, Ю. (2007), Фотожурналістика: навч. посібник, Рівне, 76 с.
16. Geller Valerie. *Creating Powerful Radio: Getting, Keeping, & Growing Audiences for News, Talk, Information, and Personality* / Valerie Geller; edited by Turi Ryder.
17. Phillip L. Harris, Gil Garcia *Television Production & Broadcast Journalism*, 3rd Edition. - 182 p. Goodheart-Willcox, 2018. - 140 p.
18. Wolny-Zmorzyński, K. (2017), *Gatunki dziennikarskie w Europie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 178 s.

Додаткова література

1. Барт, Р. (2022), *Camera lusida. Нотування фотографії*, МОКСОР, Харків, 176 с.
2. Блог Романа Пазюка «Conspectus», URL: <https://www.conspectus.online/search/label/photojournalism>
3. Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. – К.: «К.І.С.», 1998 - 288 с.
4. Гоян О.Я. Комерційне радіомовлення : журналістика і підприємництво в радіоефірі / О.Я. Гоян ; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – К., 2005. -318 с.
5. Гридчина, В. (2014), «Етичні стандарти роботи фотожурналіста: вітчизняні та світові реалії», Наукові записки Інституту журналістики, 223-228 с.
6. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика : Підручник. К. : Вища шк., 2006. - 231 с.
7. Левін, М. (2022), *Russia-Ukraine WAR*, URL: <https://cutt.ly/1ATMsyh>
8. Лукіч А. Мої думки про кіно. Як перекласти життя на сценарій / Антоніо Лукіч. – Київ : Видавництво Stretovych, 2025. – 344 с.
9. Ньюзум Ерік. Гучніше! Як створювати круті подкасти. — К.: Vivat, 2022. — 336 с.
10. Основи медіаменеджменту : навч. посіб. / за ред. О. М. Барзиловича, З. В. Григорової, Л. А. Пунчака [та ін.] ; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 296 с.

	<ol style="list-style-type: none">11. Сербенська О. Культура усного мовлення. Практикум : навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – С. 8–15.12. Табінський, Я. (2019), «Маніпуляція у фотожурналістиці під час інформаційної війни», Вісник Львівського університету. Серія Журналістика, випуск 45, Львів, 90–99 с.13. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В.В.Лизанчук, І. В. Крупський, О.М. Білоус та ін. ; за ред. д-ра філол.наук, проф. В.В. Лизанчука. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.14. Трачун, О. (2010), Фотографія в Україні 1839-2010, «Видавництво САГА», Харків, 214 с.
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 14. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика : підручник. – К. : Києво-Могилянська академія, 2007. – 240 с. 15. Ятчук О. М. Інтерактивне телебачення: соціально-комунікаційні моделі та технології : монографія. - Дніпро : УМСФ, 2018. – 136 с. 16. Chapman J., Kinsey M. Broadcast Journalism: A Critical Introduction. Routledge, 2009. -278 p. 17. Freeman, M. (2012), Wizja fotografa. Jak czytać i rozumieć wspaniale zdjęcia, Wydawnictwo G+J RBA, Warszawa, 192 s. 18. John Collins, Arran Bee. The Radio Handbook. 19. Kobre, K. (2011), Fotografia prasowa. Z obiektywem za kulisami niezwykłych wydarzeń, Helion SA, Gliwice, 512 s. 20. Predictions for Journalism, 2024. https://www.niemanlab.org/collection/predictions-2024/#all 21. Robin Kwong. Project Management in Newsrooms . 22. The trust gap: how and why news on digital platforms is viewed more sceptically versus news in general. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/trust-gap-how-and-why-news-digital-platforms-viewed-more-sceptically-versus-news-general 23. Ulrike Rohn, Tom Evens. Media Management Matters. Challenges and Opportunities for Bridging Theory and Practice. – 2020. 24. Wolny-Zmorzyński, K. (2011), Fotografia dziennikarska, Wydawnictwo Poltext, Warszawa, 172 s.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 4 кредити, загальний обсяг 120 год. З них – 64 год аудиторних занять (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять і 56 годин самостійна робота).</p> <p>Заочна форма навчання: 4 кредити, загальний обсяг 120год. З них – 20 год. аудиторних занять (10 год. лекцій, 10 год. практичних занять, 100 год. самостійної роботи).</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення навчальної дисципліни молоді фахівці будуть знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні функції та жанри телебачення та радіо; - основні параметри для фотографування; - основні правила композиції та техніки знімання; - базові правила побудови радіоефіру; - принципи побудови телевізійного сценарію; - маніпулятивні небезпеки візуального контенту під час інформаційної війни; - основні функції професійних програм для редагування відео, аудіо та фото. <p>У процесі навчання студенти повинні набути певних знань, щоб уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати професійну теле та фототехніку відповідно до редакційних завдань; - створювати аудіовізуальні матеріали для медіа; - розрізняти правдиві й фейкові публікації у медіа; - монтувати аудіо та відеоматеріали, редагувати фото у професійних програмах-редакторах; <p>Після вивчення курсу «Ефірна журналістика: фото та відеоконтент» у здобувачів сформуються такі загальні та спеціальні компетентності:</p> <p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в команді.</p>

	<p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК02. Здатність формувати інформаційний контент</p> <p>СК03. Здатність створювати медіапродукт.</p> <p>СК08. Здатність орієнтуватись в інформаційних потоках і джерелах нових медій, а також формувати інформаційні бази в інтернет-просторі та керувати інформацією в різноманітних соціальних мережах.</p> <p>СК09. Здатність використовувати у практичній діяльності та дослідницькій роботі норми медіазаконодавства та етичні кодекси, як національні, так і міжнародні.</p> <p>Після вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен досягнути таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.</p> <p>ПР05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань</p> <p>ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення</p> <p>ПР19. Аналізувати світові та українські суспільно-політичні процеси та готувати міжнародні новини у пресі, на радіо, телебаченні та в нових медіа.</p>
Ключові слова	Ефірна журналістика, телебачення, радіо, фотожурналістика аудіовізуальні медіа.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми	Подано у формі «СХЕМИ КУРСУ»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальної дисципліни «Теорія і методика журналістської творчості».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекція, презентація, дискусія, групова робота, студенти працюватимуть за зразком проектно-орієнтованого навчання.</p> <p>Інтерактивні методи: рольова гра, метод мозкової атаки, кейс-метод, навчальні методи з елементами онлайн-технологій (Padlet, Canva, Jamboard, Mentimetr, Kahoot).</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, смартфони, ноутбуки, студійне світло, мікрофони, диктофон, фотокамера, відеокамера, штатив, комп'ютер для монтажу та редагування контенту.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду)	Знання студента оцінюємо за 100-бальною шкалою. Бали нараховуємо за такою схемою: <i>Поточний контроль:</i>
--	--

навчальної діяльності)

Виступи на практичних заняттях упродовж семестру. За кожне практичне заняття – до 5 балів.

Поточний контроль складає 55% семестрової оцінки.

Максимальна кількість балів – 55 балів.

Підсумкові завдання до змістових модулів – до 45 балів.

45% семестрової оцінки.

Максимальна кількість балів: 45 балів.

Підсумкова максимальна кількість балів: 100 балів.

Підсумкове завдання до змістового модуля №1 «Ефірна журналістика: телебачення у системі ЗМІ»

Записати телевізійний сюжет («американку» - ЛТТ) тривалістю 1-1,30 хв. Тема – довільна. Матеріал підготувати у вигляді ефірної версії: використати монтажу відео на обрану тему, синхрони спікерів та протитрувати матеріал.

Максимальний бал за виконане завдання – 15 балів.

Підсумкове завдання до змістового модуля №2 «Ефірна журналістика: радіо у системі ЗМІ»

Записати аудіоматеріал на тему «Як звучить моє місто/село».

Вимоги до виконання:

1. Тривалість: 1–1 хв. 30 сек.
2. Форма подачі: радіоверсія (короткий аудіосюжет).
3. Обов'язкові елементи:

-підводка (4-6 речень у письмовій формі, яка задає контекст та презентує матеріал);

-інтершуми (мінімум два різні звуки міста);

-синхрон (мінімум одна репліка від респондента/ки);

-авторський текст (опційно, якщо не буде матеріал тільки на звуках).

4. Технічна якість:

-звук має бути чітким, без різких перепадів гучності;

-монтаж повинен забезпечувати логічний та природний перебіг сюжету

Максимальний бал за виконане завдання – 15 балів.

Підсумкове завдання до змістового модуля №3 «Ефірна журналістика: фотожурналістика у системі ЗМІ»

Підготувати подієвий фоторепортаж. Тема – довільна, але з інформаційним приводом.

Необхідно досягнути ефекту присутності автора, описати враження й атмосферу під час події.

Обсяг – 2 сторінки тексту. Щонайменше 10 різнопланових фото.

Максимальний бал за виконане завдання – 15 балів.

Основна вимога – **академічна доброчесність**: Роботи студентів повинні бути оригінальними, самостійними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів – академічна недоброчесність. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі (модульному контролі) студента є підставою для її незарахування.

Відвідання занять є важливою частиною навчання. Студенти повинні відвідати усі лекції і практичні заняття з курсу. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів виконання завдань (письмових робіт, презентацій, доповідей), представлення проєктів.

Література. Усю література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, може надати викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Частина літератури студенти зможуть знайти

на сайті за покликом: <https://journ.lnu.edu.ua/department/kafedra->

	<p>radiomovlennya-i-telebachennya</p> <p>Методика виставлення балів за знання.</p> <p>Враховуємо всі бали, набрані упродовж семестру (поточне опитування, самостійна робота (доповідь або презентація) та бали за авторський аудіовізуальний матеріал.</p> <p>При цьому обов'язковою є присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до модульних контролів.</p>	<p>Питання до змістового модуля №1. «Ефірна журналістика: телебачення у системі ЗМІ»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які ви знаєте інформаційні жанри? Назвіть їх та дайте визначення. Наведіть приклади аудіовізуального продукту. 2. Які ви знаєте функції телебачення? Розкрийте їхній зміст. 3. Які ви знаєте загальнонаціональні та локальні телеканали? Кого ви знаєте з вітчизняних та світових медіавласників телеканалів? Які світові агентства новин ви знаєте? 4. Яке законодавство та уповноважені органи регулюють діяльність телерадіокомпаній? 5. Назвіть алгоритм дій журналіста під час створення телевізійного матеріалу. 6. Який принцип побудови телевізійного сценарію будь-якого телевізійного продукту? Назвіть складові телевізійного продукту. 7. Якою є структура посад у творчо-виробничому процесі на телебаченні? 8. Що таке пропаганда, як вона використовується у сучасному телевізійному мовленні? Що таке дезінформація? 9. Що таке першоджерело та як перевіряти інформацію, фото та відеоконтент? 10. Що таке журналістські стандарти? Наведіть їх приклади. <p>Питання до змістового модуля №2. «Ефірна журналістика: радіо у системі ЗМІ»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які формати радіо ви знаєте? Чим вони відрізняються? 2. Які функції радіомовлення? Розкрийте їхній зміст. 3. Як різниця між фм- та онлайн радіомовленням? 4. Яке законодавство та уповноважені органи регулюють діяльність телерадіокомпаній? 5. Які є базові правила побудови радіоефіру? Які обов'язкові елементи радіопрограмування? (Фм-мовленні) 6. Які аудіоформати ви знаєте? Охарактеризуйте їх. Виокремте особливості. Наведіть приклади. 7. Що потрібно для якісного звучання радіо: Які програми для монтажу та трансляції ви знаєте? Якими вмiєте користуватися 8. Чому важливий голос на радіо (дикція, інтонація, темпоритм)? Як працювати з подачею різножанрової інформації в радіоефірі? 9. Який алгоритм дій журналіста на радіо при підготовці випуску новин?

	<p>10. Які основні правила підготовки та написання радіоматеріалів? Обовязкові елементи радіоматеріалу (характеристики синхронів, інтершумів, музичних підкладів)</p> <p>Питання до змістового модуля №3. «Ефірна журналістика: фотожурналістика у системі ЗМІ»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть та коротко опишіть основні історичні етапи розвитку фотографії. Що таке камера-обскура та який її принцип дії? 2. З яких основних вузлів складається сучасна фотокамера? 3. Яке обладнання необхідне для роботи у фотостудії? 4. Опишіть процес підготовки до фотографування за допомогою студійного освітлення. Освітлення і колір у фотографії. 5. Які правила композиції у фотографії Вам відомі? 6. Опишіть основні особливості фоторепортажу в сучасних медіа. 7. Знімання новинного фото. Вимоги та авторський стиль. 8. Основні ознаки документального фото. 9. Наведіть приклад маніпуляції у фотожурналістиці. 10. Фотожурналістика під час російсько-української війни. Робота репортерів на фронті. 11.11. <p>Залік виставляємо на основі балів поточної успішності (відповіді на практичних заняттях) та результату оцінювання авторських аудіовізуальних матеріалів. Наприкінці курсу студенти на основі опрацьованих науково-теоретичних матеріалів створюють та презентують власні телесюжети, аудіоматеріали та фоторепортажі, у яких акцентують увагу на функціях аудіовізуальної журналістики та її застосування під час інформаційної війни. Основна вимога: матеріал має бути готовим медіапродуктом для різного типу медій.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання студентами якості викладання навчальної дисципліни надамо після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тижде нь	Теми	Форма заняття	Література	Самостійна робота	Термін викона н ня С/Р
Змістовий модуль 1. Ефірна журналістика: телебачення у системі ЗМІ					
1 тижден ь	Ефірний простір. Правова база ефірної журналістики. Журналістські стандарти та етика. Етичні засади телерадіовізійного мовлення. Поняття журналістських стандартів, замовні матеріали («джинса»).	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гоян В. В. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми : посіб. / В. В. Гоян - К. : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2001. - 52 с 2. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика : навч. посіб. / З. Є. Дмитровський. - Львів : ПАІС, 2009. - 224 с. 3. Ендрю Бойд. Ефірна журналістика. Технології виробництва ефірних новин / Ендрю Бойд. - К. : Київська типографія, 2007. - 432 с. 4. Костюченко О.М. Основи телевізійної журналістики: навч. посіб. 	Вивчення теоретичних основ та правової бази ефірної журналістики. Пошук телевізійних матеріалів із порушення стандартів журналістики (9 год).	Один тиждень

			/ Костюченко О.М. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. – 218 с.		
2 тижден ь	Телевізійна ефірна журналістика: актуальність та значення відеоконтенту у медіа. Фото та відеоконтент на ТБ. Види інформаційних повідомлень на телебаченні: начитка, репортаж, пряме включення, «американка», інтерв'ю. Телевізійний сленг.	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	1. Ендрю Бойд. Ефірна журналістика. Технології виробництва ефірних новин / Ендрю Бойд. - К. : Київська типографія, 2007. - 432 с. 2. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: навч. посібник / З. Є. Дмитровський. — 3-тє вид. доповн. — Львів. — 2009, ПАІС. — 224 с. 3. Костюченко О.М. Основи телевізійної журналістики: навч. посіб. / Костюченко О.М.. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. – 218 с. 4. Гоян В. В. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми : посіб. для студ. Ін-ту журналістики. — К., 2001. — 52 с. 5. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика : Підручник. К. : Вища шк., 2006. 231 с.	На прикладі години марафону новин проаналізувати види інформаційних повідомлень на ТБ. Записати на телефон стендап з вигаданої події. (9 год).	Один тиждень
3 тижден ь	Посади на телебаченні. Підготовка ефірного мовлення. Робота телередакції. Редакційна політика на ТБ. Ньюзрум: штатний розпис та посадові обов'язки. Ефірне планування. Телевізійні програми та жанрологія. Добросовісне використання контенту, авторські права.	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	Грубич К. Архітектоніка тексту телевізійного літературного сценарію: від Арістотеля до сучасного репортера / К. Грубич // Мова. Суспільство. Журналістика: Збірник матеріалів і тез ХХV (ювілейної) міжнародної науково-практичної конференції з проблем функціонування і розвитку української мови «Мова. Суспільство. Журналістика» (Київ, 5 листопада 2019). – К.: 2019. – С. 51-56. Максимович М. Базові елементи й особливості підготовки журналіста-оператора / М. Максимович // Вісник нац. ун-ту «Львівська Політехніка». Серія «Журналістські науки». – 2018. – Вип. 896. – С. 78-84. Холод О. Основи тележурналістики : курс лекцій / [авт. та укл. О. Холод; автори: З. Дмитровський, Ю. Шаповал. – К. : КиМУ, 2012. – 121 с. Тарасюк В. Структура редакції сучасного вітчизняного інтернет-видання: основні тенденції розвитку / В. Тарасюк // Communications and Communicative Technologies. Вип. 23. 2023 — С. 56-61. Тернова Алла Іллівна, Рогова Тетяна Арнольдівна Студійний практикум. Комп'ютерні основи професійної діяльності. - Запоріжжя : ЗНУ , 2017 . - 102 С	Студенти знайомляться з базовими підходами до роботи телередакції, орієнтуватиметься у посадах на телебаченні та розрізнятиме обов'язки, які закріплені за кожною із посад. Освоїть знання з підготовки ефірного мовлення та добросовісного використання контенту. прописати структуру телевізійної редакції (регіонально ї): посади, відділи. (9 год).	Один тиждень

<p>4 тижден ь</p>	<p>Фактчекінг та протидія дезінформації. Контент як інструмент пропаганди. Маніпуляції у медіа під час війни.</p> <p>Пошук першоджерела та перевірка контенту. Маніпуляції та дезінформація на основі фото та відеоконтенту. Телевізійна пропаганда, «джинса». Основні техніки та загрози під час гібридної війни. Нейронна мережа – небезпечний інструмент для створення візуального контенту.</p>		<ol style="list-style-type: none"> https://ms.detector.media/how-to/post/10028/2011-03-28-yak-rozpiznaty-dzhynsu-v-telenovnyakh/ https://www.ukrinform.ua/amp/rubric-factcheck/3777532-informacijni-vakuum-i-novinnij-tres-ak-pracue-rosijska-propaganda-na-okupovanij-doneccini.html https://detector.media/infospace/article/20920/2023-12-22-efekt-ilyuzii-pravdy-vyushlo-doslidzhennya-pro-te-yak-pratsyuie-rosiyska-propaganda/ Бондар А. О., Цапок О. М. Дотримання фахових стандартів у роботі телевізійних журналістів-новинарів. Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2018» / XX Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. С. 64–66. Методологія моніторингу телевізійних і радіо програм громадської організації «Детектор медіа» (новини, підсумкові тижневики, публіцистичні авторські програми, політичні ток-шоу, інтерв'ю). URL: https://bit.ly/3IZgOBY (Дата звернення 22.10.2021) 	<p>Навчитися верифікувати інформацію та новини. Правильно працювати з першоджерелами.</p> <p>Окреслити 5 основних правил, за якими працює російська пропаганда</p>	<p>Один тиждень</p>
<p>5 тижден ь</p>	<p>Ток-шоу, новини, інформаційно-аналітичні програми. Робота в кадрі. Прямоефірне мовлення.</p> <p>Різновиди телевізійних програм. Робота журналіста в кадрі: вимоги та особливості. Студійна та польова робота в прямому ефірі.</p>	<p>Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.</p>	<p>Десятник Г. О., Полешко С. М. Професія: телевізійний ведучий : тексти лекцій та практичні вправи. Київ : Вид-во Інституту журналістики КНУ, 2016. 173 с</p> <p>Курінна Г. Сценарна майстерність на телебаченні. Теледраматургія : навч. посіб. / Г. Курінна. – Х.: ХДАК, 2013. – 189 с.</p> <p>Лазебний В., Бакіко В., Омелянець О. Організація телевізійного виробництва. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с.</p> <p>Шальман Т. М. Телеведучий і аудиторія телепрограми: взаємодія і взаємовплив // Наукові записки Інституту журналістики. – 2005.— Т.18. – С. 56–61</p> <p>Ятчук О.М. Інтерактивне телебачення: соціально-комунікаційні моделі та технології: монографія. Дніпро : УМСФ, 2018. 136 с</p>	<p>Засвоїти базові навички роботи в кадрі – як в студії, так і у полі. А також зрозуміти специфіку прямоефірного мовлення.</p> <p>Записати фрагмент телевізійного ролі ведучого (підведення до сюжету)</p>	<p>Один тиждень</p>
<p>6 тижден ь</p>	<p>Продакшн-відділ редакції, постпродакшн матеріалів. Кросплатформеність та поширення контенту. Вибір теми, продюсування,</p>	<p>Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.</p>	<p>Мой Д., Ордольтф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. В. Ф. Іванова. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. — 234 с.</p> <p>Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика. — К. : Києво-Могилян. акад., 2007. — 240 с.</p>	<p>Адаптувати 1 відеоматеріал з ТБ для соцмереж(на вибір)</p>	<p>Один тиждень</p>

	робота знімальної групи. Постпродакшн фото та відеоконтенту. Промоція матеріалів, адаптація та поширення у соцмережах.		Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В.В.Лизанчук, І. В. Крупський, О.М. Білоус та ін. ; за ред. д-ра філол.наук, проф. В.В. Лизанчука. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с. Вказівки продюсерам Бі-Бі-Сі. – К.: «К.І.С.», 1998 – 288 с		
Змістовий модуль 2. Ефірна журналістика: радіо у системі ЗМІ					
7 тиждень	Що таке радіо? Звідки взялися радіоформати та станції, які ми знаємо. (Історія радіо, формати, особливості радіопрограмування) Історія (акцент на історії радіостанцій як явища, основні віхи розвитку, фм-радіостанції, цифрове радіо, інтернет-радіо, подкасти) Музичні та немусичні формати Особливості радіопрограмування: як формуються музичні смаки, як пов'язані музичний смак та цикли розвитку людини	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> Geller Valerie. Creating Powerful Radio: Getting, Keeping, & Growing Audiences for News, Talk, Information, and Personality / Valerie Geller; edited by Turi Ryder. Гоян О.Я. Комерційне радіомовлення : журналістика і підприємництво в радіоефірі / О.Я. Гоян ; Київ. Нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – К., 2005. -318 с. Phillip L. Harris, Gil Garcia Television Production & Broadcast Journalism, 3rd Edition. – 182 p. Goodheart-Willcox, 2018. – 140 p. Гоян О.Я. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: Підручник — К., 2004. — 240 с. 	Аналіз (спостереження) радіоринку (на вибір: фм-мовлення одного з міст або ж нішеві інтернет-радіостанції) (які формати переважають, особливості програмування, програмне наповнення) Дослідити особливості новинних випусків на загальнонаціональній та локальній радіостанціях	Один тиждень
8 тиждень	Who is who: люди на радіо. ЦА, структура радіостанції, ролі та її завдання Що таке ЦА і як вона формується та впливає на роботу радіостанції Структура радіостанції - від менеджерів до диджеїв Ролі та завдання творчих працівників на радіо Позиціонування, tone of voice Внутрішній та зовнішній PR	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> Ulrike Rohn, Tom Evens. Media Management Matters. Challenges and Opportunities for Bridging Theory and Practice. – 2020. Robin Kwong. Project Management in Newsrooms. Predictions for Journalism, 2024. https://www.niemanlab.org/collection/predictions-2024/#all Основи медіаменеджменту : навч. посіб. / за ред. О. М. Барзиловича, З. В. Григорової, Л. А. Пунчака [та ін.] ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 296 с. 	Робота у групах: створити початкову концепцію власної радіостанції: назва, ЦА, формат, концепція мовлення коротко.	Один тиждень
9 тиждень	Магія звуку: голос, монтаж,	Лекція / Практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> Geller Valerie. Creating Powerful Radio: Getting, Keeping, & Growing Audiences for 	Самостійна практична робота: монолог з	Один тиждень

	<p>синхрони, звукопис, музика</p> <p>Чи справді голос це найважливіший інструмент в роботі на радіо? Коротко про темп, тембр, інтонацію; дихання; структуру. Технічна сторона роботи зі звуком: монтажні програми, які є і як працюють. Звуковий “одяг” радіостанції: джингли, лайнери, підклади тощо + музика Синхрони та інтершуми: що це таке і як вони (не) допомагають в роботі</p>	2 год. / 2 год.	<p>News, Talk, Information, and Personality /Valerie Geller; edited by Turi Ryder.</p> <p>2. John Collins, Arran Bee. The Radio Handbook.</p> <p>3. Ньюзом Ерік. Гучніше! Як створювати круті подкасти. — К.: Vivat, 2022. — 336 с.</p> <p>4. Phillip L. Harris, Gil Garcia Television Production & Broadcast Journalism, 3rd Edition. - 182 p. Goodheart-Willcox, 2018. - 140 p.</p>	використанням музичного супроводу чи/та інтершумів (на 1 хвилину) на вільну тему	
10 тижденть	<p>Аудіоформати та журналістика: від радіотеатрів до подкастів</p> <p>Новини на радіо Радіорепортаж Інтерв'ю на радіо Включення на радіо Подкастинг Робота у соцмережах</p>	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	<p>1. Ньюзом Ерік. Гучніше! Як створювати круті подкасти. — К.: Vivat, 2022. — 336 с.</p> <p>2. Geller Valerie. Creating Powerful Radio: Getting, Keeping, & Growing Audiences for News, Talk, Information, and Personality /Valerie Geller; edited by Turi Ryder.</p> <p>3. Ендрю Бойд Ефірна журналістика Технології виробництва ефірних новин. П'яте видання - К.: ТОВ Київська типографія. 2007. - 429 с.</p> <p>4. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник — К.: Знання, 2006. — 628 с. + компакт-диск.</p> <p>5. Chapman J., Kinsey M. Broadcast Journalism: A Critical Introduction. Routledge, 2009. -278 p.</p> <p>6. The trust gap: how and why news on digital platforms is viewed more sceptically versus news in general https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/trust-gap-how-and-why-news-digital-platforms-viewed-more-sceptically-versus-news-general</p>	Домашнє завдання: радіоматеріал “Як звучить моє місто?”	Один тиждень
11 тижденть	<p>Медіакомунікації: як розповісти про свою роботу на радіо і поза ним</p> <p>Партнерська співпраця</p>	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.		Комунікації “здорового” радіо: рекомендації (на прикладі сторінки в соцмережах конкретної радіостанції чи подкасту)	Один тиждень

Змістовий модуль 3. Ефірна журналістика: фотожурналістика у системі ЗМІ					
12 тижден ь	Сучасна фотожурналістика від наскельних малюнків до цифрових технологій Коротка історія та етапи розвитку фотографії. (Геліографія. Дагеротипія. Талботипія.) Місце, роль та функції фотографії. Візуальні технології штучного інтелекту.	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	1. Горевалов, С. І. (2010), Фотожурналістика в системі засобів масової комунікації: єдність слова і зображення, Київський міжнародний університет, Київ, 296 с. 2. Шаповал, Ю. (2007), Фотожурналістика: навч. посібник, Рівне, 76 с. 3. Wolny-Zmorzyński, K. (2017), Gatunki dziennikarskie w Europie, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 178 s. 4. Табінський, Я. (2020), «Трансформація жанрів у фотожурналістиці: теоретичний та генологічний аспекти», Вісник Львівського університету. Серія Журналістика, випуск 47, Львів, 77–87 с. 5. Блог Романа Пазюка «Conspectus», URL: https://www.conspectus.online/search/la-bel/photojournalism	Вивчення теоретичних основ та історичних етапів розвитку фотографії. Пошук архівних фото та порівняння їх із сучасними технологіями штучного інтелекту	Один тиждень
13 тижден ь	Інструментарій фотожурналіста та основи композиції. Будова фотокамери. Класифікація. Типи. Основні параметри для фотографування. Студійне обладнання. Техніки знімання. Основні правила фотокомпозиції. Освітлення і колір у фотографії.	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	1. Горевалов, С. І. (2010), Фотожурналістика в системі засобів масової комунікації: єдність слова і зображення, Київський міжнародний університет, Київ, 296 с. 2. Келбі, С. (2020), Цифрова фотографія: фоторецепти, Видавництво «Ранок», Фабула, Харків, 224 с. 3. Керол, Г. (2022), Як знімати неймовірні фотографії, ArtHuss, Київ, 128 с. 4. Freeman, M. (2012), Wizja fotografa. Jak czytać i rozumieć wspaniałe zdjęcia, Wydawnictwo G+J RBA, Warszawa, 192 s. 5. Будова фотокамери Nikon, URL: https://onlinemanual.nikonimglib.com/z7_z6/uk/02_getting_to_know_the_camera_01.html 6. Симулятори цифрових фотокамер: https://camerasim.com/original-camerasim/ https://camerasim.com/exposure-contraption/ https://dofsimulator.net/en/ http://www.andersenimages.com/tutorials/exposure-simulator/	Вивчення основних вузлів фотокамери. Підбір фотооб'єктивів та інших фотоаксесуарів відповідно до редакційного завдання. Опанування та детальне вивчення параметрів: витримки, діафрагми, світлочутливості	Один тиждень
14 тижден ь	Фотоілюстрація у медіа. Стиль, формат, авторський задум. Портрет: людина у кадрі. Філософія знімання. Розмова крізь об'єктив. Фотоновина: документальне	Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.	1. Келбі, С. (2020), Цифрова фотографія: фоторецепти, Видавництво «Ранок», Фабула, Харків, 224 с. 2. Керол, Г. (2022), Як знімати неймовірні фотографії, ArtHuss, Київ, 128 с. 3. Табінський, Я. (2021), «Візуальні концепти фотоілюстрації в медіа (на прикладі «UKRAINER») та	Проаналізувати що фотоілюстрації за стилем, форматом і жанровими критеріями. Знімання портрета,	Один тиждень

	<p>фото з інформаційним приводом.</p> <p>Фоторепортаж: висвітлення події автором-учасником.</p> <p>Тревел-фотографія: від туристичної зйомки до подорожнього нарису.</p> <p>Функції більд-редактора і фоторепортера.</p>		<p>«REPORTERS»», Вісник Львівського університету. Серія Журналістика, випуск 50, Львів, 86–95 с.</p> <p>4. Шаповал, Ю. (2007), Фотожурналістика: навч. посібник, Рівне, 76 с.</p> <p>5. Kobre, K. (2011), Fotografia prasowa. Z obiektywem za kulisami niezwykłych wydarzeń, Helion SA, Gliwice, 512 s.</p> <p>6. Wolny-Zmorzyński, K. (2011), Fotografia dziennikarska, Wydawnictwo Poltext, Warszawa, 172 s.</p>	<p>фотоновини, фоторепортажу</p>	
15 тиждень	<p>Операторська майстерність та постобробка фото та відео</p> <p>Підготовка фото та відеоконтенту до публікації у електронних платформах</p> <p>Робота телеоператора під час знімань. Взаємодія з журналістом</p> <p>Монтаж відеоматеріалів.</p>	<p>Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.</p>	<p>1. Керол, Г. (2022), Як знімати неймовірні портрети, ArtHuss, Київ, 128 с.</p> <p>2. Kobre, K. (2011), Fotografia prasowa. Z obiektywem za kulisami niezwykłych wydarzeń, Helion SA, Gliwice, 512 s.</p> <p>3. Барт, Р. (2022), Camera lusida. Нотування фотографії, MOKSOP, Харків, 176 с.</p> <p>4. Левін, М. (2022), Russia-Ukraine WAR, URL: https://cutt.ly/1ATMsyh</p> <p>5. «Фотоісторії», (2022), Reporters, URL: https://reporters.media/category/photo/</p> <p>6. «Фотодайджести війни», (2022), Ukraïner, URL: https://ukraïner.net/thread/viyana/fotodajesty-viyny/</p> <p>7. Freeman, M. (2012), Wiza fotografa. Jak czytać i rozumieć wspaniałe zdjęcia, Wydawnictwo G+J RBA, Warszawa, 192 s.</p> <p>8. Пилип'юк, В. (2011), Українська художня фотографія: етапи становлення та мистецькі засади розвитку, Світ, Львів, 176с.</p>	<p>Робота з графічними редакторами та програмами для монтажу відео, обробки аудіо..</p> <p>«Фоторедагування в номер». Обробка та підготовка ілюстрації для різних типів медіа.</p>	Один тиждень
16 тиждень	<p>Інформаційний текст в контексті сучасних мовних реалій</p> <p>Поняття текст, телевізійний текст.</p> <p>Особливості сприйняття телевізійного тексту.</p> <p>Поради до написання інформаційного телетексту.</p> <p>Мова телетексту і нова редакція Українського правопису.</p>	<p>Лекція / Практичне заняття 2 год. / 2 год.</p>	<p>1. Зінсер Вільям. Як писати добре: класичний посібник зі створення нехудожніх текстів. – К.: вид-во «Наш формат», 2022. – 296 с.</p> <p>2. Мітчел Стівенс. Виробництво новин : телебачення, радіо, Інтернет [пер. з англ. Н. Єгоровець]. - К. : Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2008. - 407 с.</p> <p>3. Мой Д., Ордольф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. В. Ф. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. — 234 с.</p> <p>4. Сербенська О. Культура усного мовлення. Практикум : навчальний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – С. 8–15.</p> <p>5. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія,</p>	<p>Детальний письмовий аналіз актуального інформаційного телевізійного тексту (на вибір) відповідно до проговорених на лекції критеріїв.</p>	Один тиждень

			новітні практики: підручник / В.В.Лизанчук,		
--	--	--	--	--	--

			І.В.Крупський, О.М.Білоус, П.Я.Дворянин та ін.; за ред. д-ра філол. наук, проф. В.В.Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с.		
--	--	--	---	--	--

Розробники

доц. Парасковія ДВОРЯНИН
доц. Наталія ЛЕБЕДЕНКО
асист. Ярослав ТАБІНСЬКИЙ
асист. Ірина БУРОВЕЦЬ асист.
Андрій КАЛИНІВ асист.
Богдан ЛОГУНОВ асист. **Олег**
ГАЛІВ